

Zaaknummer: 419537

Vragen van statenlid B. Boone (BBB) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2024 nummer 075.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Activistische ambtenaren:

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
1. Is GS op de hoogte van de recente gebeurtenissen in Friesland waarbij ambtenaren door het college van gedeputeerde staten op de vingers zijn getikt wegens activistische activiteiten? Zo ja, wat is uw reactie op deze situatie?	1. Wij zijn op de hoogte van de berichtgeving hierover. Voor het college is het uitgangspunt dat een ambtenaar, op grond van de wet en jurisprudentie, net zoals iedere andere burger, recht heeft op de vrijheid van meningsuiting, het recht tot vereniging en het recht tot vergadering en betoging en dat voorzichtigheid is geboden bij inperking daarvan. Inperking kan aan de orde zijn als een ambtenaar in strijd handelt met artikel 10 van de Ambtenarenwet. Daarvan is sprake als door uitoefening van het recht de goede vervulling van de functie van de ambtenaar of goede functionering van de openbare dienst niet langer in redelijkheid zou zijn verzekerd. Dit wordt bepaald aan de hand van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij verschillende factoren – ook in samenhang met elkaar – meewegen. ¹
2. Heeft u weet van soortgelijke gevallen binnen de provincie Zeeland waarbij ambtenaren betrokken zijn bij activistische activiteiten?	2. Ja, zie het antwoord op vraag 10.
3. Welke maatregelen zijn er binnen de provincie Zeeland getroffen om de politieke neutraliteit van ambtenaren te waarborgen?	3. Ambtelijk vakmanschap brengt met zich mee dat van ambtenaren mag worden verwacht dat zij een ondersteunende, adviserende en uitvoerende rol vervullen, waarbij zij op basis van professionaliteit geacht worden om zo objectief mogelijk te adviseren, en alle inzichten en opties aan het college voorleggen. Daarbij is het belangrijk dat er ruimte is voor loyale tegenspraak, zodat ambtenaren vrij kunnen adviseren. Dit komt het besluitvormingsproces ten goede. Loyale tegenspraak betekent ook dat ambtenaren accepteren dat de politieke weging anders kan uitpakken dan is geadviseerd of, gelet op persoonlijke opvattingen, gewenst is.

¹ De factoren die een rol kunnen spelen: (a) de afstand tussen de functie van de betrokken ambtenaar en het beleidsterrein waarover de uitlatingen zijn gedaan, (b) de politieke gevoeligheid van de materie, (c) het tijdstip waarop de uitspraken worden gedaan, (d) de wijze waarop de uitspraken worden gedaan, (e) de voorzienbaarheid van de schadelijkheid ten tijde van de uitspraken, (f) de ernst en duur van de door de uitspraken ontstane problemen voor de dienstvervulling van de betrokken ambtenaar of het functioneren van de openbare dienst.

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
			<p>Het bovenstaande is (in aanvulling op de bestaande gedragscode, voorlichting en training²) op de nieuwjaarsbijeenkomst en berichten op intranet extra onder de aandacht gebracht van medewerkers. Ook is hierover gesproken met de ondernemingsraad. Zeeland heeft in interprovinciaal overleg de wens geuit om vanuit het A&O-fonds aandacht te besteden c.q. producten te ontwikkelen aan/op het thema loyale tegenspraak.</p> <p>Het uitgangspunt is dat loyale tegenspraak van medewerkers door het college en de directie wordt gewaardeerd en dat medewerkers, die knelpunten ervaren, dit intern bespreekbaar kunnen maken bij hun leidinggevende of de directie.</p>
4.	Zijn er specifieke richtlijnen of protocollen in Zeeland die ambtenaren moeten volgen met betrekking tot politieke activiteiten of betrokkenheid bij activisme?	4.	De Gedragscode Ambtelijke Integriteit Provincie Zeeland 2023 (zie bijlage 1), in de paragrafen 4.2 (externe contacten en meningsuitingen), 4.3 (persoonlijke meningsuitingen), 4.4 (online communicatie en sociale media) en 5.2 (privérelaties) en het Protocol Gebruik ICT-faciliteiten en sociale media Provincie Zeeland ³ bevatten aanknopingspunten voor wat wel en niet kan en biedt medewerkers handelingsperspectief.
5.	Hoe worden deze richtlijnen gecommuniceerd naar de ambtenaren in Zeeland?	5.	<p>De gedragscode en het protocol worden op intranet, voorzien met een toelichting, gepubliceerd. Ook is de gedragscode omgezet een beknopte flyer (bijlage 2), die tijdens een training Integriteit en Omgangsvormen voor alle medewerkers, fysiek is uitgereikt. Ook worden medewerkers met de flyer "Negen sociale media wijsheden en tips voor medewerkers van de Provincie Zeeland" gewezen op het (verantwoord) gebruik van social media (bijlage 3).</p> <p>De gedragscode wordt bij indiensttreding aan iedere nieuwe medewerker verstrekt.</p>
6.	Welke stappen onderneemt het College van Gedeputeerde Staten in Zeeland om de integriteit en onpartijdigheid van haar ambtenaren te garanderen?	6.	Het uitgangspunt is dat ambtenaren worden gestimuleerd en ondersteund om eventuele dilemma's intern bespreekbaar te maken (zie antwoorden op vragen 3, 4 en 5), zodat we met en niet over elkaar spreken. Dit betekent ook dat er ruimte is voor het leren van fouten in plaats van direct veroordelend

² Er worden trainingen aangeboden, zoals "Hoe werkt het bij de Provincie" en "Effectief beïnvloeden", teneinde een politiek-bestuurlijke sensitieve attitude bij medewerkers te stimuleren.

³ [Protocol Gebruik ICT-faciliteiten en Sociale Media Provincie Zeeland 2015 | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#) (dit protocol wordt op dit moment geactualiseerd).

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
			te zijn. Voor het uitoefenen van het recht van vrijheid van meningsuiting hoeft de ambtenaar geen voorafgaande toestemming te vragen. Dit heeft te maken met het verbod op censuur.
7.	Hoe worden ambtenaren in Zeeland ondersteund om hun professionele verantwoordelijkheden te vervullen zonder in conflict te komen met hun persoonlijke overtuigingen of activisme?	7.	Zie antwoorden op de vragen 3, 4, 5 en 6.
8.	Welke stappen onderneemt het college van Gedeputeerde Staten in Zeeland om de integriteit en onpartijdigheid van haar ambtenaren te garanderen? En welke rol ziet GS voor zichzelf hierin?	8.	Zie antwoorden op de vragen 3, 4, 5 en 6.
9.	Hoe worden ambtenaren in Zeeland ondersteund om hun professionele verantwoordelijkheden te vervullen zonder in conflict te komen met hun persoonlijke overtuigingen of activisme?	9.	Zie antwoorden op de vragen 3, 4, 5 en 6.
10.	Zijn er recente voorbeelden in Zeeland waarbij ambtenaren succesvol zijn begeleid of aangesproken op hun gedrag in relatie tot politieke neutraliteit en activisme?	10.	In Zeeland is, voor zover bij het college bekend, geen sprake geweest van gevallen waarin het openbaren van gedachten en gevoelens en/of deelname aan (activistische) activiteiten een belemmering vormde voor goede vervulling van de functie van de ambtenaar en/of openbare dienst. In enkele gevallen is er een gesprek, gericht op bewustwording, gevoerd.
11.	Hoe beoordeelt het college van Gedeputeerde Staten in Zeeland de effectiviteit van het huidige beleid met betrekking tot de neutraliteit en integriteit van ambtenaren?	11.	Met het huidige beleid wordt uitleg gegeven over de bestaande kaders en handvatten geboden voor de omgang daarmee.

MIDDELBURG, 25 maart 2024

Namens fractie: BBB
statenlid B. Boone

Gedeputeerde Staten

Drs. J.M.M. Polman

Drs. M.C.J. Franken